

LABORATOR NR. 9

GENERAREA ȘI OPTIMIZAREA CODULUI OBIECT

Ultima fază a compilării are ca scop sinteza programului obiect, program executabil sau aproape executabil. Pentru generarea codului obiect sunt necesare cunoștințe aprofundate despre mașina cu care se lucrează. Forma luată de programul obiect este, de obicei, una din următoarele:\

- program executabil
- program obiect
- program în limbaj de asamblare
- program într-un alt limbaj

Generarea codului pentru calculatoare cu un singur registru acumulator. Toate calculele se efectuează într-un singur registru, numit adesea acumulator. Printre instrucțiunile existente în limbajul de asamblare sunt următoarele:

- LOD X - încarcă valoarea X în acumulator
- STO X - memorează conținutul acumulatorului în cuvântul de memorie notat cu X
- ADD X – adună valoarea lui X la valoarea acumulatorului
- SUB X – scade valoarea lui X din valoarea acumulatorului
- MUL X- se multiplică valoarea X cu valoarea acumulatorului
- DIV X – se împarte valoarea acumulatorului la valoarea variabilei X

Algoritmul asamblare cod

Intrare: o expresie aritmetică în forma poloneză, având n simboluri depuse în vectorul Pol

Ieșire : limbajul de asamblare corespunzător acestei expresii, pentru un calculator cu un registru acumulator

Metoda: algoritmul utilizează stiva Stiva cu indexul ind. Curent conține caracterul curent de la intrare, variabila I este asociată cu o locație temporară de memorie. Variabila opcod conține codul operației curente ce trebuie executată. Subalgoritmii PUSH și POP sunt folosiți pentru a depune, respectiv a extrage un element din stivă.

```
i ← 0
ind ← 0
for j = 1,2,...,n do
  Begin
    Curent ← Pol(j)
    if 'A' ≤ Curent ≤ 'Z'
```

```

Then call PUSH(Stiva,ind,Curent)
Else if Curent = '←'
    Then if ind ≠ 2
        Then
            Begin
                Write ('instrucțiune invalidă')
            Exit
        End
    Else
        Begin
            Write('LOD',POP(Stiva, ind))
            Write('STO',POP(Stiva, ind))
        End
    Else
        Begin
            Case Curent of
            '+' : opcod ← 'ADD'
            '-' : opcod ← 'SUB'
            '*' : opcod ← 'MUL'
            '+' : opcod ← 'DIV'
        If ind < 2
            Then
                Begin
                    Write('operație invalidă')
                Exit
            End
        Else
            Begin
                Drept ← POP(Stiva, ind)
                Stâng ← POP(Stiva, ind)
                Write('LOD', Stâng)
                Write(opcod, Drept)
                i ← i + 1
                Temp ← 'T'°i
                Write('Sto', Temp)
                Call(Push(Stiva,ind,Temp))
            End
        End
    End
End

```

```

If ind≠0
  Then
    Begin
      Write('instrucțiune invalidă')
    Exit
  end

```

Algoritmul îmbunătățire asamblare cod

Intrare: o expresie în forma poloneză având n simboluri depuse în vectorul Pol

Ieșire: limbajul de asamblare corespunzător unei instrucțiuni de atribuire

Metoda: Se utilizează aceleași variabile ca și în algoritmul Asamblare cod. Comut este o variabilă nouă care ia valoarea True dacă operația curentă este comutativă. Simbolul special # este plasat în stivă în loc de a genera o instrucțiune de memorare.

```

i ← 0
ind ← 0
for j = 1,2,...,n do
  Begin
    Curent ← Pol(j)
    if 'A' ≤ Curent ≤ 'Z'
      Then
        Begin
          call PUSH(Stiva,ind,Curent)
          if ind > 2
            Then if Stiva[ind - 2] = '#'
              Then
                Begin
                  i ← i + 1
                  Temp ← 'T'◦i
                  Stiva[ind - 2] ← Temp
                  write('STO',Temp)
                End
              End
            Else
              Begin
                If Curent = '←'
                  Then
                    If ind≠2

```

```

Then if ind=1
  Then
  Begin
    ind←ind-1
    write('STO',POP(Stiva,ind))
  end
else
begin
  Write ('instrucțiune invalidă')
  Exit
  End
Else
Begin
  Rezultat←POP(Stiva, ind)
  If Rezultat≠'#'
    Then
    Begin
      Write('LOD',Rezultat)
      Write('STO',POP(Stiva,ind))
    End
  End
End
Else
If Curent='+' sau Curent='*'
  Then
  Begin
    Comut←True
    If Curent='+'
      Then opcod←'ADD'
      Else opcod←'MUL'
    End
  Else if Curent='- ' sau Curent='/'
    Then
    Begin
      Comut←False
      If Curent='- '
        Then opcod←'SUB'
        Else opcod←'DIV'
      End
    End
  End

```

If ind<2

```

Then
  Begin
    Write('instrucțiune de atribuire invalidă')
  Exit
End
Else
  Begin
    Drept ← POP(Stiva, ind)
    Stâng ← POP(Stiva, ind)
    If Drept = '#'
    Then if Comut
      Then write(opcod, Stâng)
    Else
      Begin
        i ← i + 1
        Temp ← 'T'°i
        Write('Sto', Temp)
        Write('LOD', Stâng)
        Write(opcod, Temp)
        i ← i - 1
      end
    Else if Stâng ≠ '#'
    Then
      Begin
        write('LOD', Stâng)
        write(opcod, Drept)
      End
    Else write('ADD', Drept)
    If Drept = variabilă temporară
    Then
      Begin
        i ← i - 1
        Call(Push(Stiva, ind, '#'))
      End
    End
  End
End
End
End
If ind ≠ 0
  Then
    Begin

```

Write('instrucțiune invalidă')
Exit
end

Generarea codului pentru calculatoare cu regiștri generali.

Algoritmul GENCOD1

Intare: O instrucțiune cu trei adrese de tipul $A \leftarrow B \text{ op } C$

Ieșire: Codul obiect corespunzător acestei instrucțiuni

Metoda:

P1. Cheamă funcția *GESTREG* pentru a determina locația *L* unde se va executa operația $B \text{ op } C$. În mod obișnuit *L* este un registru, dar poate fi și o locație de memorie.

P2. Consultă mulțimea $\text{Loc}(B)$ pentru a determina locația curentă B' a lui *B*. Preferăm un registru pentru B' dacă valoarea lui *B* se află atât în memorie cât și într-un registru. Dacă valoarea lui *B* nu se află deja în *L*, generează instrucțiunea:

MOV B',L

P3. Generează instrucțiunea $\text{op } C',L$ unde C' este locația curentă a lui *C*. Din nou preferăm un registru dacă valoarea lui *C* se află și în memorie și într-unul sau mai mulți regiștri.

Utilizarea GOFC (grafuri orientate fără cicluri) în generarea codului obiect

Avantajul utilizării grafurilor orientate fără cicluri constă în posibilitatea alegerii unei secvențe de instrucțiuni cu trei adrese într-o ordine mai convenabilă pentru obținerea unui cod eficient: program mai scurt și variabile temporare mai puține. Pentru obținerea unui cod optimizat se folosesc algoritmi de listare a nodurilor interioare și de etichetare a nodurilor.

Algoritmul de listare a nodurilor(LISTNOD)

Intrare: GOFC

Ieșire: secvența optimizată a instrucțiunilor în ordine inversă

Metoda:

```
while mai există noduri interioare nelistate do
begin
    selectează un nod interior nelistat  $n$ , ai cărui părinți au fost listați
    listează  $n$ 
    while cel mai din stânga descendent  $m$  al lui  $n$  are toți părinții
```

```

    listați și m nu este nod frunză do
begin
    listează m
    n←m
end
end

```

Algoritmul de etichetare a nodurilor

Intrare: nodul n împreună cu descendenții săi etichetați

Ieșire: eticheta lui n

Metoda:

```

    If n este nod terminal
    Then if n este descendentul cel mai din stânga al părintelui său
        Then
            Eticheta( $n$ )←-1
        Else
            Eticheta( $n$ )←0
    Else
        Begin
            Fie  $n_1, n_2, \dots, n_k$  descendenții lui  $n$  în ordinea dată de
            etichete:  $et(n_1) \geq et(n_2) \geq \dots \geq et(n_k)$ 
             $et(n) \leftarrow \max_{1 \leq i \leq k} (et(n_i) + i - 1)$ 
        End
    End

```

În cazul când n este un nod binar cu descendenții având etichetele n_1, n_2 , formula de etichetare a sa devine

$$et(n) = \begin{cases} \max(n_1, n_2) & \text{pentru } n_1 \neq n_2 \\ n_1 + 1 & \text{pentru } n_1 = n_2 \end{cases}$$

Eticheta rădăcinii reprezintă numărul minim de regiștri necesari generării codului obiect. După etichetare se generează codul ulilizând algoritmul GENCOD2.

Algoritmul GENCOD 2

Intrare: un arbore de derivare etichetat

Ieșire: codul obiect asociat arborelui

Metoda: Algoritmul este o procedură recursivă care aplicată unui nod generează codul arborelui dominat de acel nod

Se utilizează o stivă care reține toți regiștri disponibili la un moment dat, din cei r ai mașinii; inițial stiva conține toți cei r regiștri. Pentru a lucra cu o

Stivă s se folosesc: procedura $PUSH(s,x)$ care depune în stivă valoarea x , funcția $POP(s)$ care descarcă stiva, funcția $VARF(s)$ care întoarce valoarea din vârful stivei, procedura $PERM(s)$ care permută două valori din vârful stivei, o stivă $Temp$ care menține lista variabilelor temporare T_0, T_1, \dots pe care le poate folosi în continuare. Când cei r regiștri sunt cupăți, algoritmul ia o celulă temporară din vârful stivei.

Procedure **GENCOD2(n)**

Begin

If n este un nod frunză reprezentând operandul $nume$ și este cel mai din stânga descendent al tatălui său

Then

Write('MOV', $nume$, $VARF(Stiva)$)

Else if n este un nod interior cu operatorul op , descendentul stâng n_1 și cel drept n_2

then

if $et(n_2) = 0$

then

begin

fie $nume$ operandul reprezentat de n_2

call $GENCOD(n_1)$

write($op, nume, VARF(Stiva)$)

end

else if $1 \leq et(n_1) < et(n_2)$ și $et(n_1) < r$

then

begin

call $PERM(Stiva)$

call $GENCOD2(n_2)$

reg ← $POP(Stiva)$

call $GENCOD2(n_1)$

write($op, reg, VARF(Stiva)$)

call $PUSH(Stiva, reg)$

call $PERM(Stiva)$

end

else

if $1 \leq et(n_2) < et(n_1)$ și $et(n_2) < r$

then

Begin

Call $GENCOD2(n_1)$


```

        reg←POP(Stiva)
        Call GENCOD2( $n_2$ )
        Write(op,VARF(Stiva),reg)
        Call PUSH(STIVA,reg)
    End
Else
    Begin
        Call GENCOD2( $n_2$ )
        t←POP(Temp)
        write('Mov',VARF(Stiva),t)
        Call GENCOD2( $n_1$ )
        Call PUSH(Temp,t)
        Write(op,t,VARF(Stiva))
    End
End

```

Teme propuse

1. Implementați algoritmul de generare a codului obiect pentru calculatoare cu un singur registru acumulator.
2. Implementați algoritmul îmbunătățit de generare a codului obiect pentru calculatoare cu un singur registru acumulator
3. Implementați algoritmul de listare a nodurilor pentru un GOFC dat.
4. Implementați algoritmul de etichetare a nodurilor pentru un GOFC dat.
5. Implementați algoritmul GENCOD2 pentru generarea codului obiect asociat unui arbore de derivare etichetat.